

og deres Familier, om Resultatet skulde blive, at Marinens Arbejdere efter i en Aarrække at have maattet bo i slette Boliger i Nyboder, nu skulde blive henviste til Boliger, der ere lige saa slette eller endnu værre.

Gennem næsten tre Aarhundreder har Marinens Personel haft Adgang til en billig Bolig i Nyboder. Nu at fratage det denne uden at give en anden i Erstatning, vilde være i høj Grad ubilligt.

Rigsdagen har tydeligt vist sin Interesse for Tilvejebringelsen af Arbejderboliger. Et Vidnesbyrd herom er bl. a. Folketingets Vedtagelse den 23de Marts 1900 af Forslag til Lov om Forandring i Loven af 26de Februar 1898, der ligesom Loven af 29de Marts 1887 har Ombygning af overbebyggede og usunde Bydele i Kjøbenhavn og Købstæderne samt Opførelse af Arbejderboliger til Formaal. Spørgsmaalet om Flytning af Nyboder har ogsaa, navnlig i de senere Aar, hyppigt været Genstand for Omtale i Rigsdagen, hvor man har fremhævet det ønskelige i, at der skaffes Boliger for Orlogsværftets Arbejdere i Nærheden af deres Arbejdssted. I „Foreløbig Betænkning over Forslag til Lov om Søværnets Ordning“, afgiven af Folketingets Udvalg den 15de April 1896, udtales saaledes:

„Fuldt ud anerkendende Statens Bestræbelser for at skaffe dens Arbejdere billige Boliger, formener man dog Tiden moden til at tage under alvorlig Overvejelse at lade i alt Fald den resterende Del af Nyboder realisere, mod at Staten sørger for tidssvarende billige Arbejderboliger for alle Værftets Haandværkere, opførte paa Christianshavn i Nærheden af Værftsbroen. Man vilde herved vinde, at der kun blev een Adgang til Orlogsværftet og derved lettere og billigere Kontrol med Adgangen, at Arbejderne kunde finde Bolig i Nærheden af Arbejdsstedet, at den Spærring af Havnen, som foregaar 2 Gange daglig til største Gene for Trafikken, blev undgaaet, og endelig, at de forholdsvis store Udgifter til Nyboder og dens Administration og Vedligeholdelse faldt bort.“

(Jfr. Tillæg B. til Rigsdagstidenden, 48de ordentlige Samling 1895—96, Spalte 1671. Se endvidere Forhandlingerne i Folketinget, ordentlig Samling 1896—97, Spalte 3159, og 1897—98, Spalte 2392).

Det foreliggende Lovforslag er med en mindre Ændring det samme, som blev

forelagt i Folketinget i sidste Rigsdags-samling, men som her ikke blev behandlet til Ende. Ændringen er fremkommet ved, at Post G. „Administrations- og forskellige Udgifter“ (se Oversigten over Udgifternes Fordeling Sp. 2744) er blevet nedsat med 32 800 Kr., idet Honoraret til Arbejdsstyrelsen er udgaaet som Følge af forandrede Lønningsbestemmelser for Bestyreren af Søværnets Bygningsvæsen. Den samlede Udgift beløber sig derefter til 4,202,200 Kr. mod 4,435,000 Kr. efter det tidligere Lovforslag.

Den Del af Nyboder, der tænkes afgivet, rummer 304 toetages Huse, der ere opførte i Slutningen af det 18de Aarhundrede. Af Husene ere dog 48 betydelig bedre end de øvrige, da de ere omdannede for de paa Finansloven i Aarene 1891—98 under § 26 opførte Beløb. — I den tilbageblivende sydlige Del findes syv nybyggede Husrækker, opførte mellem 1886 og 1894 for en Bekostning af 690,656 Kr. I disse og i de enkelte endnu tilbageværende ældre Bygninger, som, inklusive Hærens Boliger, bebos af ca. 200 Familier, er det Meningen at installere dem af de nuværende Beboere i Nyboder, for hvem det ikke har Betydning at være i umiddelbar Nærhed af Værftet.

De ny Boliger*) foreslaas, som nævnt, opførte paa Arsenaløen. Den nordlige Del af Øen, hvor Kanonbaadsskurene og Petroleumslagrene findes, og den vestlige Del, hvor Fyrvæsenet, Artilleriet og Proviantsmagasinet have deres Etablissementer, ville ved et Plankeværk blive adskilte fra den øvrige Del af Øen, saaledes at disse Dele blive inde paa Orlogsværftets Terrain. Adgangsvejen til Orlogsværftet samt Vagtbygningerne, Mønstringshuset, Maalehusene for Vand og Gas samt Jernporten flyttes vesterpaa, saaledes at Vejen ikke kommer til at gennemskære Søværnsboligerne, der paa denne Maade komme til at ligge umiddelbart ved Orlogsværftet, men dog uden for dette. Planen gaar endvidere ud paa at tilfylde den Kanal, der ligger Øst og Syd for Øen, da Vandet i Kanalen er meget stillestaaende og derfor let forurennes og vanskelig kan renses. Samtidig opnaas at faa en landfast Forbindelse med Christianshavn, hvilket kan have Betydning i flere Henseender, bl. a. for bekvem Ned-

*) Anm. Angaaende de nærmere Detailler ved disse henvises til Planerne i det i Fjor forelagte Lovforslag om Opførelse af Boliger for Søværnet paa Orlogsværftets Grund.